

Αριθμός 23

Οι περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα-Αναθεώρηση Τρίτης Σειράς) Κανονισμοί του 1995 οι οποίοι εκδόθηκαν από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, με βάση τα άρθρα 9 και 23(3) των περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμων του 1975 έως 1983 κατατεθέντες στη Βουλή των Αντιπροσώπων, δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας όπως τελικά διαμορφώθηκαν και εγκρίθηκαν από αυτή.

ΟΙ ΠΕΡΙ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 1975 ΕΩΣ 1983

Κανονισμοί δυνάμει των άρθρων 9 και 23(3)(ε)

Ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας, ασκώντας τις εξουσίες που του χορηγούνται από τα άρθρα 9 και 23(3)(ε) των περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμων του 1975 έως 1983, εκδίδει τον ακόλουθο Κανονισμό.

68 του 1975
6 του 1977
16 του 1983.

1. Ο παρών Κανονισμός θα αναφέρεται ως ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα - Αναθεώρηση Τρίτης Σειράς) Κανονισμός του 1995.

Συνοπτικός
τίτλος.

2. Για λόγους δημόσιου συμφέροντος το Κυπριακό Πρότυπο CYS 33:1994-Σήμανση Συσκευασμένων Τροφίμων καθορίζεται ως Πρότυπο το οποίο θα εφαρμόζεται χωρίς εξαίρεση σ' ολόκληρη τη Δημοκρατία και ουδείς θα δύναται, εκτός εάν το εμπόρευμα ή το υλικό συμμορφώνεται προς τους όρους του Προτύπου να κατασκευάζει, εισάγει, πωλεί ή άλλως πως εμπορεύεται εμπόρευμα ή υλικό το οποίο καλύπτεται από το Πρότυπο αυτό.

Προδιαγραφή
για Σήμανση
Συσκευασμένων
Τροφίμων.
CYS 33:1994.

3. Ο παρών Κανονισμός θα τεθεί σε ισχύ από τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, πλην των παραγράφων 4.2.4. κάτω από τον τίτλο "Κατάλογος συστατικών" και 4.5 κάτω από τον τίτλο "Κωδική σήμανση" για τις οποίες δίδεται μεταβατική περίοδος 1 χρόνου. Για την παράγραφο 5.3.1 κάτω από τον τίτλο "Γλώσσα" δίδεται μεταβατική περίοδος 2 χρόνων. Για την παράγραφο 5.3.3 κάτω από τον τίτλο "Γλώσσα" δίδεται μεταβατική περίοδος 1 χρόνου από τη δημοσίευση του Κανονισμού αυτού στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Εναρξη ισχύος
του παρόντος
Κανονισμού.

CYS 33: 1994

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το Κυπριακό Πρότυπο για τη Σήμανση Συσκευασμένων Τροφίμων ετοιμάστηκε, στην αρχική του μορφή, το 1977 από την Τεχνική Επιτροπή για Εγκυλιωμένα Φρούτα, Λαχανικά και Χυμούς και αναθεωρήθηκε, για πρώτη φορά, από την Ειδική Επιτροπή Μέτρων και Σταθμών/CYS το 1978.

Το Κυπριακό αυτό Πρότυπο έχει αναθεωρηθεί για δεύτερη φορά το 1990 από την Τεχνική Επιτροπή για τη Σήμανση Συσκευασμένων Τροφίμων CYS/TC 45, με τρόπο που να ανταποκρίνεται στις σημερινές συνθήκες της αγοράς. Για το σκοπό αυτό δόθηκε μεγάλη σημασία στις πρόνοιες τόσο της αντίστοιχης προδιαγραφής της Codex Alimentarius Commission όσο και στις σχετικές Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

CYS 33: 1994

Προδιαγραφή για
Σήμανση συσκευασμένων τροφίμων

1 Σκοπός

Αυτό το Κυπριακό Πρότυπο καθορίζει τις απαιτήσεις για τη σήμανση συσκευασμένων τροφίμων.

2 Ορισμοί

Για τους σκοπούς αυτού του Προτύπου ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 2.1 "Ετικέτα" περιλαμβάνει οποιαδήποτε επικολλημένη ή άλλως πως στερεά συνδεδεμένη ταινία, εμπορικό όνομα, σήμα ή σφραγίδα, απεικόνιση ή άλλο περιγραφικό υλικό, γραμμένο, τυπωμένο, πολυγραφημένο, σημασμένο, εγχάρακτο ή επικολλημένο σε συσκευασία τροφίμων.
- 2.2 "Σήμανση" περιλαμβάνει την ετικέτα και οποιοδήποτε γραπτό, τυπωμένο ή σχεδιασμένο υλικό το οποίο σχετίζεται και συνοδεύει το τρόφιμο.
- 2.3 "Συσκευασία" περιλαμβάνει μεταλλικό δοχείο, υλικό περιτυλιξέως ή άλλο σχετικό, κατασκευασμένο από οποιοδήποτε υλικό το οποίο χρησιμοποιείται για τη συσκευασία ενός αγαθού.
- 2.4 "Συσκευασμένο" τρόφιμο σημαίνει οποιοδήποτε μεμονωμένο είδος που προσφέρεται σαν τέτοιο στον καταναλωτή, αποτελούμενο από το τρόφιμο μαζί με τη συσκευασία στην οποία τοποθετήθηκε, πριν να διατεθεί για πώληση, ανεξάρτητα εάν η συσκευασία περικλύει ολόκληρο το τρόφιμο ή μέρος του, με τέτοιο τρόπο ώστε το περιεχόμενο να μην μπορεί να διαφοροποιηθεί χωρίς το άνοιγμα ή την αλλαγή της συσκευασίας.
Με τον όρο αυτό καλύπτονται επίσης τα συσκευασμένα τρόφιμα που προσφέρονται σε χώρους μαζικής τροφοδοσίας, π.χ. νοσοκομεία, εστιατόρια, ξενοδοχεία, υποστατικά πώλησης τροφίμων, στρατόπεδα.
- 2.5 "Συστατικό" σημαίνει οποιαδήποτε ουσία, συμπεριλαμβανομένων και των πρόσθετων ουσιών που χρησιμοποιείται στην κατασκευή ή ετοιμασία του τροφίμου και περιέχεται στο τελικό προϊόν.

- 2.6 "Στοιχείο" σημαίνει οποιαδήποτε ουσία που αποτελεί μέρος ενός συστατικού.
- 2.7 "Παρτίδα" περιλαμβάνει ένα σύνολο συσκευασμένων τροφίμων της ίδιας φύσης που παρήχθησαν, υπέστησαν επεξεργασία και συσκευάστηκαν κάτω από πρακτικά ίδιες συνθήκες.
- 3 Γενικές αρχές
- Συσκευασμένο τρόφιμο δεν πρέπει να περιγράφεται ή να παρουσιάζεται με οποιαδήποτε σήμανση με τρόπο ώστε:
- (α) Να δημιουργείται λανθασμένη, παραπλανητική ή απατηλή εντύπωση σχετικά με τη φύση, τη σύσταση ή την ποιότητα ή τις ιδιότητές του,
 - (β) να δημιουργείται άμεσα ή έμμεσα σύγχυση με οποιοδήποτε άλλο προϊόν ή να οδηγεί τον αγοραστή ή τον καταναλωτή να υποθέσει ότι το τρόφιμο έχει σχέση με το εν λόγω προϊόν,
 - (γ) να αποδίδονται σ' αυτό ιδιότητες που δεν έχει ή διατροφικά χαρακτηριστικά που δεν τεκμηριώνονται,
 - (δ) να παραπλανείται ο αγοραστής ή ο καταναλωτής σε σχέση με υποτιθέμενη θεραπευτική ή άλλη ευεργετική δράση του προϊόντος.
- 4 Υποχρεωτική σήμανση συσκευασμένων τροφίμων
- Οι ετικέτες όλων των συσκευασμένων τροφίμων θα φέρουν τις πληροφορίες που απαιτούνται από τις υποπαραγράφους 4.1 μέχρι 4.6, όπως εφαρμόζονται σε τρόφιμα που φέρουν σήμανση, εκτός εάν προνοείται διαφορετικά από ένα ειδικό Κυπριακό Πρότυπο.
- 4.1 Ονομασία τροφίμου
- 4.1.1 Η ονομασία θα καθορίζει την πραγματική φύση του τροφίμου και θα είναι ειδική και όχι γενετική.
 - 4.1.2 Όπου ονομασία ή ονομασίες έχουν καθιερωθεί για ένα τρόφιμο σε ένα Κυπριακό Πρότυπο τότε τουλάχιστο το ένα από αυτά τα ονόματα πρέπει να χρησιμοποιείται.
 - 4.1.3 Σε άλλες περιπτώσεις πρέπει να χρησιμοποιείται μια κοινή ή συνήθης ονομασία, εάν υπάρχει.
 - 4.1.4 Όπου δεν υπάρχει κοινή ονομασία πρέπει να χρησιμοποιείται μια κατάλληλη περιγραφική ονομασία.
 - 4.1.5 Οποσδήποτε μια "περιστασιακή" ή "ενυπωσιακή" ονομασία μπορεί να χρησιμοποιηθεί, υπό τον όρο ότι δεν είναι παραπλανητική και συνοδεύεται από ένα κατάλληλο επεξηγηματικό όρο.
- 4.2 Κατάλογος συστατικών
- 4.2.1 Ένας πλήρης κατάλογος των συστατικών πρέπει να δηλώνεται στην ετικέτα κατά σειρά περιεκτικότητας, εκτός:
 - 4.2.1.1 Εάν διαφορετικά προνοείται σε Κυπριακό Πρότυπο.

CYS 33: 1994

4.2.1.2 Της περίπτωσης αφυδατωμένων τροφίμων τα οποία προορίζονται για επανασύσταση με προσθήκη νερού. Σ' αυτή την περίπτωση τα συστατικά μπορούν να καταγραφούν στον κατάλογο σε σειρά, με βάση την περιεκτικότητα του προϊόντος, μετά την επανασύσταση, με τον όρο ότι ο κατάλογος των συστατικών θα γράφει στην επικεφαλίδα δήλωση ως εξής:

"Συστατικά μετά την επανασύσταση".

4.2.1.3 Της περίπτωσης των τροφίμων κατά την οποία η κρατική νομοθεσία δεν απαιτεί πλήρη αναφορά των συστατικών, υπό τον όρο ότι το τρόφιμο αποτελείται από πολύ γνωστά συστατικά και η απουσία αναφοράς των συστατικών δε γίνεται σκόπιμα και οι πληροφορίες που δίνονται στην ετικέτα κατατοπίζουν τον καταναλωτή για τη φύση του τροφίμου.

4.2.2 Όταν ένα συστατικό ενός τροφίμου έχει περισσότερα από ένα στοιχεία, τα ονόματα των στοιχείων πρέπει να περιλαμβάνονται στον πίνακα των συστατικών, εκτός εάν τέτοιο συστατικό είναι τρόφιμο για το οποίο ετοιμάστηκε σχετικό Κυπριακό Πρότυπο και το οποίο Πρότυπο δεν απαιτεί πλήρη κατάλογο συστατικών.

4.2.3 Ειδικό όνομα πρέπει να χρησιμοποιείται στον κατάλογο των συστατικών, εκτός των συστατικών που εμπίπτουν στις πιο κάτω κατηγορίες για τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι πιο κάτω όροι:

ζωϊκά λίπη βότανα (herbs)

ζωϊκά έλαια μπαχαρικά

φυτικά λίπη άμυλα (εκτός από τροποποιημένα άμυλα)

φυτικά έλαια

4.2.4 Για τις πιο κάτω κατηγορίες επιτρεπομένων προσθέτων σε τρόφιμα απαιτείται σήμανση με ειδικό όνομα ή αριθμό Ε.Ο.Κ., σύμφωνα με τον περί Πώλησεως Τροφίμων και Φαρμάκων Νόμο και Κανονισμούς:

χρωστικές

συντηρητικά

αντιοξειδωτικά

γαλακτωματοποιητές

γαλακτωματοποιητικά άλατα

πηκτωματογόνα

σταθεροποιητές (περιλαμβάνονται και οι σταθεροποιητές αφρού)

ενισχυτικά γεύσης

μέσα οξινισμού

διορθωτικά οξύτητας
 αντιοξωτικά
 τροποποιημένα άμυλα
 συνθετικές γλυκαντικές ουσίες
 διογκωτικές σκόνες (baking powder)
 αντιαφριστικά
 υλικά επικάλυψης
 βελτιωτικά αλεύρων.

- 4.2.5 Το νερό που χρησιμοποιήθηκε στην κατασκευή του τροφίμου πρέπει να αναγράφεται στον πίνακα των συστατικών, εάν η αναφορά αυτή θα έχει ως αποτέλεσμα την καλύτερη κατανόηση της σύστασης του προϊόντος από τον καταναλωτή, εκτός εάν το νερό αποτελεί μέρος ενός συστατικού όπως άλμης, σιροπιού ή ζωμού κρέατος σε ένα σύμμικτο τρόφιμο.
- 4.2.6 Στην περίπτωση των αλκοολούχων ποτών με περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη μεγαλύτερη από 1,2% κατά όγκο, η περιεκτικότητα αυτή πρέπει να αναγράφεται στην ετικέτα.
- 4.3 Καθαρό περιεχόμενο
- 4.3.1 Το καθαρό περιεχόμενο θα αναγράφεται στο μετρικό σύστημα (Διεθνές Σύστημα Μονάδων) ή, στην περίπτωση εξαγωγών, σε οποιοδήποτε άλλο σύστημα ή συστήματα επιπρόσθετα προς το μετρικό σύστημα. Η εν λόγω αναφορά θα γίνεται με τον πιο κάτω τρόπο:
- 4.3.1.1 Για υγρά τρόφιμα, κατά όγκο (μετρούμενο στους 20°C) ή κατά βάρος,
- 4.3.1.2 για στερεά τρόφιμα, κατά βάρος, εκτός εάν τα τρόφιμα αυτά πωλούνται συνήθως με τον αριθμό, οπότε στην περίπτωση αυτή πρέπει να γίνεται αναφορά στον αριθμό,
- 4.3.1.3 για ημιστερεά ή παχύρευστα τρόφιμα, κατά βάρος ή κατά όγκο (μετρούμενο στους 20°C),
- 4.3.2 Τρόφιμα συσκευασμένα σε υγρό μέσο πρέπει να φέρουν ένδειξη για το βάρος του αποστραγγισμένου περιεχομένου.
- 4.4 Χώρα προέλευσης
- 4.4.1 Πρέπει να δηλώνεται στη συσκευασία η χώρα προέλευσης του τροφίμου.
- 4.4.2 Όταν ένα τρόφιμο υφίσταται επεξεργασία η οποία αλλάζει τη φύση του σε μια δεύτερη χώρα, τότε η χώρα αυτή θα θεωρείται ως η χώρα προέλευσης για σκοπούς σηματοδότησης.
- 4.5 Κωδική σήμανση
- Στη σήμανση πρέπει να περιέχεται και κωδική σήμανση που να δηλώνει την παρτίδα στην οποία ανήκει το συσκευασμένο τρόφιμο. Η πρόνοια αυτή δεν είναι υποχρεωτική, εάν:

CYS 33: 1994

- (α) Η μεγαλύτερη πλευρά της συσκευασίας έχει επιφάνεια μικρότερη των 10 cm²,
- (β) εάν η χρονική ένδειξη για τη διατηρησιμότητα του τροφίμου είναι λεπτομερής και περιέχει αναφορά σε ημέρα και μήνα.

4.6 Όνομα και διεύθυνση

Πρέπει να αναγράφονται στη συσκευασία το όνομα και η διεύθυνση του κατασκευαστή ή συσκευαστή.

4.7 Επιπρόσθετα προς τις απαιτήσεις που ορίζονται σε αυτό το πρότυπο θα εφαρμόζεται και οποιαδήποτε άλλη απαίτηση που προνοείται από τον περί Μέτρων και Σταθμών Νόμο και τον περί Πωλήσεως Τροφίμων και Φαρμάκων Νόμο και Κανονισμούς ή οποιοδήποτε κανονισμό που εκδίδεται δυνάμει των εν λόγω νόμων και σχετίζεται με τη σήμανση συσκευασμένων τροφίμων.

4.8 Ταξινόμηση ποιότητας

Στην περίπτωση που γίνεται ταξινόμηση ποιότητας, αυτή πρέπει να είναι εύκολα κατανοητή, μη παραπλανητική ή απατηλή με οποιοδήποτε τρόπο.

5 Παρουσίαση υποχρεωτικής σήμανσης

5.1 Γενικά

Οι πληροφορίες που απαιτείται να αναγράφονται στην ετικέτα δυνάμει αυτού του Προτύπου ή οποιουδήποτε άλλου Προτύπου, θα πρέπει να είναι ευκρινείς και ευανάγνωστες από τον καταναλωτή κάτω από κανονικές συνθήκες αγοράς και χρήσης. Τέτοιες πληροφορίες δεν πρέπει να καλύπτονται με σχεδιαγράμματα ή με άλλο γραπτό ή τυπωμένο ή σχεδιασμένο υλικό και πρέπει να δίνονται σε έντονο χρώμα, διαφορετικό από αυτό του "φόντου". Το μέγεθος των γραμμάτων για την ονομασία του τροφίμου πρέπει να είναι τέτοιο ώστε να είναι εξίσου ευδιάκριτο με την πλέον εμφανή εκτύπωση στην ετικέτα. Όταν το δοχείο καλύπτεται από περιτύλιγμα τότε είτε το περιτύλιγμα θα φέρει τις απαραίτητες πληροφορίες, είτε η ετικέτα του δοχείου θα είναι ευανάγνωστη διαμέσου του εξωτερικού περιτυλίγματος και να μην καλύπτεται από αυτό.

Γενικά το όνομα και το καθαρό περιεχόμενο του τροφίμου θα αναγράφονται στο μέρος της ετικέτας που κανονικά παρουσιάζεται στον καταναλωτή κατά τη στιγμή πώλησης.

5.2.1 Το καθαρό περιεχόμενο εκφραζόμενο σε χιλιόγραμμα, λίτρα ή υποδιαίρεση αυτών, πρέπει να αναγράφεται με αριθμούς ως εξής:

- (α) 6 mm ύψος, εάν το καθαρό περιεχόμενο υπερβαίνει το ένα χιλιόγραμμα ή το ένα λίτρο,
- (β) 4 mm ύψος, εάν το καθαρό περιεχόμενο είναι λιγότερο ή ίσο με ένα χιλιόγραμμα ή το ένα λίτρο, αλλά υπερβαίνει τα 0,2 χιλιόγραμμα ή τα 0,2 λίτρα,

CYS 33: 1994

(γ) 3 mm ύψος, εάν το καθαρό περιεχόμενο είναι λιγότερο ή ίσο με 0,2 χιλιόγραμμα ή τα 0,2 λίτρα.

- 5.2.2 Η ένδειξη του καθαρού περιεχομένου δεν είναι υποχρεωτική για τα τρόφιμα:
- (i) τα οποία υπόκεινται σε σημαντικές απώλειες του όγκου ή της μάζας τους και πωλούνται με τον αριθμό ή ζυγίζονται στην παρουσία του αγοραστή,
 - (ii) των οποίων το καθαρό περιεχόμενο είναι λιγότερο από τα 5 γραμμάρια ή τα 5 χιλιοστόλιτρα.
- 5.2.3 Οι διατάξεις της υποπαραγράφου (ii) της παραγράφου 5.2.2 δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση των μπαχαρικών και των αρωματικών φυτών.
- 5.2.4 Το σύμβολο για τη μονάδα μέτρησης που χρησιμοποιείται ή όπου είναι δυνατό το όνομα της μονάδας σύμφωνα με τους περί Μέτρων και Σταθμών (Μονάδες Μετρήσεως) Κανονισμούς, πρέπει να ακολουθεί τους αριθμούς.
- 5.3 Γλώσσα
- 5.3.1 Η σήμανση των στοιχείων που απαιτούνται με βάση τις πρόνοιες 4.1-4.4 θα πρέπει να γίνεται τουλάχιστον στην ελληνική. Ελληνικό κείμενο σε συμπληρωματική ετικέτα θα είναι αποδεκτό, νοουμένου ότι αυτή δε θα αποκρύβει το αρχικό, ξενόγλωσσο, κείμενο.
- 5.3.2 Η τοποθέτηση αυτοκόλλητου πάνω στο συσκευάσμα στην Κύπρο θα επιτρέπεται μετά από έγκριση του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.
- 5.3.3 Προϊόντα που απευθύνονται σε ανθρώπους με ειδικά προβλήματα υγείας (π.χ. διαβητικούς, φενυλκετονουρικούς, αλλεργικά άτομα κ.λ.π) να φέρουν την αναγραφή και στην ελληνική των οδηγιών και των συστατικών του τροφίμου. Η σήμανση να τυγχάνει της έγκρισης του Υπουργείου Υγείας.

6 Επιπρόσθετες ή άλλες απαιτήσεις για ειδικά τρόφιμα

- 6.1 Σε αυτό το Πρότυπο τίποτε δεν αποκλείει την υιοθέτηση επιπρόσθετων ή άλλων προνοιών σε ένα Κυπριακό Πρότυπο, σε σχέση με τη σήμανση, όπου οι συνθήκες του ειδικού τροφίμου το δικαιολογούν.
- 6.2 Τρόφιμα που εκτέθηκαν σε ακτινοβολία.
Τρόφιμα που έχουν ακτινοβοληθεί με ιονίζουσα ακτινοβολία πρέπει να σημαίνονται ως τέτοια.
- 6.3 Ταξινόμηση ποιότητας
Στην περίπτωση που γίνεται ταξινόμηση ποιότητας, αυτή πρέπει να είναι εύκολα κατανοητή, μη παραπλανητική ή απατηλή με οποιοδήποτε τρόπο.

CYS 33: 1994

Στην Τεχνική Επιτροπή για Σήμανση Συσκευασμένων Τροφίμων, CYS/TC 45, που ετοίμασε το Πρότυπο αυτό, συμμετείχαν οι ακόλουθοι φορείς:

Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

Υπουργείο Υγείας

Γενικό Χημείο του Κράτους

Ένωση Δήμων Κύπρου

ΚΕΒΕ (Σύνδεσμος Εισαγωγέων Ειδών Διατροφής)

ΚΕΒΕ (Βιομηχανία Συσκευασμένων Τροφίμων)

ΟΕΒ

ΠΟΒΕΚ

Κυπριακός Σύνδεσμος Καταναλωτών

Παγκύπρια Ένωση Επιστημόνων Χημικών.